

ILMA-ALUSTEN KATSASTUS JA MUU JATKUVAN LENTOKELPOISUUDEN VALVONTA

Tämä määräys on annettu ilmailulain (281/95) 18 ja 75 §:n nojalla. Tämä määräys tulee voimaan 1.3.1996 ja tällä määräyksellä kumotaan ilmailumääräys AIR M16-1 muutos 2 21.12.1989.

1 SOVELTAMISALA

Tämä määräys koskee

- ilma-aluksen ensikatsastusta ennen rekisteröintiä Suomessa tai ennen hyväksymistä suomalaisen ansiolentoyrityksen käyttöön
- suomalaisten ilma-alusten ja suomalaisen ansiolentoyrityksen käytössä olevien ilma-alusten katsastusta ja
- muuta edellä mainittujen ilma-alusten lentokelpoisuuden valvontaa.

Suomalaisen ansiolentoyrityksen käyttöön hyväksyttäviä tai käytössä olevia vieraassa valtiossa rekisteröityjä ilma-aluksia tämä määräys koskee kuitenkin vain soveltuvien osin riippuen siitä, mitä Ilmailulaitoksen ja ilma-aluksen rekisteröintivaltion ilmailuviranomaisen kesken on sovittu lentokelpoisuuden valvonnasta. Ansiolentoyrityksen käytössä olemisella tarkoitetaan sitä, että ansiolentoyritys on ilma-aluksen käyttäjä ja voi käyttää ilma-alusta omalla lentotoiminnallisella vastuullaan.

Huom.1 Katsastusaikojen varauksesta ja muista käytännön järjestelyistä on annettu ohjeet ilmailutiedotuksessa AIR T16-4.

Huom. 2 Harrasterakenteisten ilma-alusten, ultrakevyiden lentokoneiden sekä purje- ja moottoripurjelentokoneiden katsastuksesta ja lentokelpoisuuden valvonnasta voidaan antaa tästä määräyksestä poikkeavia määräyksiä.

2 YLEISTÄ

2.1 Katsastustoiminnan tarkoitus ja toimintatavat

Katsastustoiminnan tarkoituksena on valvoa, että ilma-alukset ja niiden osat, laitteet ja varusteet täyttävät lentokelpoisuuden vaatimukset. Ilma-aluksen omistajan, haltijan tai käyttäjän sekä ilma-aluksen päällikön ja muun miehistön on annettava Ilmailulaitokselle lentokelpoisuuden valvontaa varten tarpeelliset tiedot. Ilmailulaitos voi tarkastaa ilma-alusta, tehdä tai teettää sille kokeita ja määrätä sillä lennettäväksi koelentoja, sekä tarkastaa asiakirjoja, jos

se on lentokelpoisuuden valvonnan kannalta tarpeen.

2.2 Katsastajan oikeudet

Ilma-aluskatsastajalla, joka suorittaa ilma-aluksen katsastusta tai muuta Ilmailulaitoksen määräämää lentokelpoisuuden valvontatehtävää, on oikeus Ilmailulaitoksen puolesta saada edellä kohdassa 2.1 mainitut tiedot omistajalta, haltijalta, käyttäjältä, päälliköltä tai muulta miehistöltä, sekä tarkastaa ilma-alusta, teettää sille kokeita ja määrätä sillä lennettäväksi koelentoja. Katsastajalla lisäksi on oikeus saada nähtäväksi kaikki asiakirjat, joilla on merkitystä ilma-aluksen lentokelpoisuutta määrittäessä, sekä oikeus saada omistajalta, haltijalta tai käyttäjältä kopio tarpeellisiksi määrittämistään asiakirjoista toimitettavaksi Ilmailulaitokselle.

Ilma-aluksen omistajan, haltijan tai käyttäjän on omalla kustannuksellaan asetettava katsastajan käyttöön katsastuksessa tarvittavaa tarkastusta, kokeilua ja koelentoa varten tarvittava miehistö, muu henkilökunta, tarpeelliset tilat, välineet ja polttoaine sekä kaikki muu mitä toimituksessa tarvitaan.

2.3 Muu lentokelpoisuuden selvittäminen

Ilmailulaitos voi erityisistä syistä suostua siihen, että katsastus korvataan lentokelpoisuuden muulla selvittämällä, tai siihen, että tässä määräyksessä edellytetty asiakirja tai tieto korvataan muulla selvityksellä tai jätetään esittämättä, jos ilma-aluksen lentokelpoisuus voidaan muutoin luotettavasti varmistaa.

3 ENSIKATSASTUS

3.1 Yleistä

3.1.1 Ilma-aluksen ensikatsastus on tehtävä ennen suomalaisen lentokelpoisuustodistuksen antamista tai ulkomaisen ilma-aluksen hyväksymistä suomalaisen ansiolentoyrityksen käyttöön. Ensikatsastuksessa tarkastetaan, että ilma-alus täyttää Suomessa voimassa olevat ilma-alukselle asetetut vaatimukset. Ilma-aluksen rakenne, järjestelmät ja laitteet sekä

varusteet tarkastetaan. Järjestelmien toiminta kokeiltaan ja ilma-alus koelennetään.

Huom. Jotta ilma-alukselle voitaisiin antaa lentokelpoisuustodistus, tai jotta ulkomainen ilma-alus voitaisiin hyväksyä suomalaisen ansiolentoyrityksen käyttöön, ilma-aluksen on oltava tyyppihyväksytty Suomessa voimassaolevien vaatimusten mukaisesti (ks. ilmailumääräys AIR M1-14) tai Suomessa aiemmin rekisteröityä tyyppiä, jolle Ilmailulaitos muuta hyväksy. Tuotaessa Suomeen ensimmäisen kerran ilma-alus, jonka tyyppistä ilma-alusta ei ole aikaisemmin rekisteröity Suomessa, tai jota ei ole muutoin aiemmin hyväksytty Suomessa, on ilma-alukselle tehtävä ilmailumääräyksen AIR M1-11 mukainen maahantuontitarkastus.

3.1.2 Lentokelpoisuuden toteamista varten on esitettävä kohdissa 3.2 - 3.4 mainitut ilma-alusta koskevat asiakirjat.

3.2 Lentokelpoisuusasiakirjat

a) Lähtömaan ilmailuviranomaisen antama lentokelpoisuustodistus vientiä varten (Export Certificate of Airworthiness). Pohjoismaista tuotaessa riittää kuitenkin voimassaoleva lentokelpoisuustodistus. Tässä kohdassa tarkoitettu lentokelpoisuustodistus on toimitettava alkuperäisenä Ilmailulaitokselle.

Tuotaessa ilma-alusta maista, joissa viranomaisen ei myönnä lainkaan lentokelpoisuustodistusta vientiä varten, tai mikäli lähtömaan viranomaisen ei voi myöntää em. lentokelpoisuustodistusta, esim. vaurioituneelle ilma-alukselle, on etukäteen hankittava Ilmailulaitoksen hyväksyntä sille, millä edellytyksillä ilma-alukselle voidaan Suomessa myöntää lentokelpoisuustodistus.

Jos suomalaisen ansiolentoyrityksen käyttöön tarkoitettu ilma-alus jää vieraan valtion rekisteriin, on etukäteen hankittava Ilmailulaitoksen hyväksyntä sille, millä edellytyksillä ilma-alus voidaan hyväksyä suomalaisen ansiolentoyrityksen käyttöön

b) Selvitys ilma-alukselle maahantuonnin yhteydessä tehdyistä huoltotoimenpiteistä

c) Lentokäsikirja (Flight Manual) liitteineen ja erillinen tarkistuslista (Check List).

3.3 Punnitusta ja varustusta koskevat asiakirjat

a) Punnitustodistus tai vastaava (Weight and Balance Data Sheet)

b) Varusteluettelo, josta käy selville punnitustodistusta vastaava ilma-aluksen varustus massoi-neen ja massamomentteineen

c) Luettelo punnituksen jälkeen tehdyistä varuste-muutoksista; irrotetut ja asennetut varusteet massoi-neen ja massamomentteineen mukaan lu-kien Suomessa tehdyt muutokset

d) Suomalainen punnitustodistus, jos kyseessä on Suomeen rekisteröitävä ilma-alus. Suomalai-nen punnitustodistus voidaan laatia edellä mai-nittujen asiakirjojen perusteella.

3.4 Käyttöaikoja ja teknistä valvontaa koskevat asiakirjat

a) Matkapäiväkirja (Journey Log Book) tai vastaa-va myyntimaassa käytetty asiakirja, josta käy selville ilma-aluksen kokonaislentoaika

b) Teknillinen kirjanpito (Technical Records) tai vastaavat asiakirjat, joista käy ilmi

(1) ilma-aluksen huoltotilanne sekä ilma-aluks-eseen asennetut moottorit, potkurit ja muut aikavalvottavat laitteet ja niiden huoltoti-lanne

(2) ilma-alukseseen asennettujen käyttöiältään rajoitettujen osien, laitteiden ja varusteiden kokonaisikäntaika sekä lentojen tai käyt-tökertojen lukumäärä ja kalenteri-ikä, jos näihin perustuvia huoltojaksoja tai rajoituk-sia on

(3) toimenpiteet, jotka on tehty ilma-alusta tai sen osaa, laitetta tai varustetta koskevien lentokelpoisuusmääräysten tai vastaavien (Airworthiness Directives) johdosta sekä, jollei katsastaja hyväksy muuta luotettavaa selvitystä, toimenpiteiden tekijät ja ajan-kohdat

(4) ilma-aluksen ja lentoturvallisuuden kannal-ta tärkeiden ilma-aluksen osien, laitteiden ja varusteiden korjauksia, muutostöitä ja erikoistarkastuksia koskevat yksityiskoh-taiset tiedot ja asiakirjat

c) Luettelo radiolaitteista

d) Ilmailumääräyksen AIR M1-9 mukaisesti avat-tu teknillinen päiväkirja tai muu vastaava Ilmai-lulaitoksen hyväksymä teknillinen kirjanpitojär-jestelmä

e) Katsastajan pyynnöstä muut huoltoasiakirjat, joilla on merkitystä ilma-aluksen lentokelpoi-suutta määritettäessä.

3.5 Muut asiakirjat

a) Radiolupa

b) Vakuutustodistus tai -todistukset.

4 UUSINTAKATSASTUS

4.1 Yleistä

4.1.1 Uusintakatsastus toimitetaan määrävälein omistajan, haltijan tai käyttäjän tilauksesta. Uusintakatsastuksessa tarkastetaan, että ilma-alus täyttää katsastushetkellä voimassa olevat jatkuvalla lentokelpoisuudelle asetetut vaatimukset. Ilma-aluksen rakenne, järjestelmät, laitteet sekä varusteet ja asiakirjat tarkastetaan. Tarvittaessa lennetään koelento.

4.1.2 Katsastustilaisuudessa on esitettävä kohdissa 4.2 - 4.4 mainitut ilma-alusta koskevat asiakirjat.

4.2 Lentokelpoisuusasiakirjat

- a) Lentokelpoisuustodistus
- b) Lentokäsikirja liitteineen
- c) Tarkistuslista
- d) Punnitustodistus.

4.3 Käyttöaikoja ja teknistä valvontaa koskevat asiakirjat

- a) Matkapäiväkirja(t)
- b) Teknillinen päiväkirja tai muut Ilmailulaitoksen hyväksymän teknillisen kirjanpitojärjestelmän asiakirjat
- c) Edellinen katsastuspöytäkirja
- d) Edellisen katsastuksen jälkeen tehtyjen vaurio- korjausten, muutostöiden sekä peruskorjausten asiakirjat
- e) Katsastajan pyynnöstä muut huoltoasiakirjat, joilla on merkitystä ilma-aluksen lentokelpoisuutta määritettäessä.

4.4 Muut asiakirjat

- a) Rekisteröimistodistus
- b) Vakuutustodistus tai -todistukset ilma-aluksen pakollisista vakuutuksista.
- c) Radiolupa sekä radiolaitteiden tyyppiluettelo tai radiolaitteiden peruskatsastuspöytäkirja.

4.5 Lentokelpoisuustodistuksen uudistaminen

4.5.1 Ilma-alus on esitettävä uusintakatsastettavaksi lentokelpoisuustodistuksen voimassaoloajan uudistamiseksi ilmailutiedotuksen AIR M16-4 mukaisesti. Uusintakatsastuksen perusteella lentokelpoisen ilma-aluksen lentokelpoisuustodistuksen voimassaoloaikaa voidaan jatkaa seuraavasti:

- a) Säännölliseen lentoliikenteeseen ja tilauslentoliikenteeseen (charter) käytettävät liikenne- luokan lentokoneet, joiden huoltotoimintaa val-

votaan Ilmailulaitoksen hyväksymän luotettavuusohjelman mukaisesti: 3 vuotta

- b) Purjelentokoneet, moottoripurjelentokoneet, koe- ja harrasteluokan ilma-alukset (mukaan- luettuina ultrakevyet lentokoneet) ja kuumailmapallot: 3 vuotta
- c) Muut ilma-alukset: 2 vuotta.

4.5.2 Katsastaja voi uudistaa lentokelpoisuustodistuksen edellä mainittua lyhyemmäksi ajaksi, jos katsastuksessa todetaan, ettei täydelle katsastusjaksolle ole edellytyksiä. Edellytysten tultua täytetyiksi lentokelpoisuustodistuksen voimassaoloaikaa voidaan jatkaa ilman uusintakatsastusta.

4.5.3 Muutoksen, vauriokorjauksen tai edellisessä katsastuksessa havaitun epäkunnon johdosta tehty katsastus ei vaikuta lentokelpoisuustodistuksen voimassaoloaikaan, ellei katsastusta samalla uloteta koko ilma-alukseen.

5 MUUT KATSASTUKSET

Katsastus on tehtävä myös, jollei Ilmailulaitos muuta hyväksy, kun

- a) ilma-alukselle on tehty suuri vauriokorjaus
- b) ilma-alukselle tai sen osalle, laitteelle tai varusteelle on tehty suuri muutostyö
- c) ilma-alukselle on tehty perushuolto tai -korjaus tai
- d) ilma-alukselle haetaan lentokelpoisuustodistusta vientiä varten.

Huom. Epäselvissä tapauksissa kohdissa a) ja b) Ilmailulaitos päättää katsastuksen tarpeellisuudesta.

Ilma-alus katsastetaan myös, kun

- e) ilma-aluksen omistaja, haltija tai käyttäjä sitä perustellusti pyytää tai
- f) Ilmailulaitos määrää erikseen ilma-aluksen katsastettavaksi erityisestä syystä.

Huom. Erityisenä syynä voi olla esimeikiksi tapaus, jossa epäillään, ettei ilma-alus ole lentokelpoinen, tai jonkin erityisen lentokelpoisuuteen vaikuttavan seikan selvittäminen määrättyssä joukossa ilma-aluksia.

6 KATSASTUSPÖYTÄKIRJA

6.1 Katsastuksesta laaditaan pöytäkirja, jossa todetaan ilma-aluksen lentokelpoisuus ja johon merkitään lentokelpoisuustodistuksen voimassaoloajan päättymispäivämäärä.

6.2 Katsastuspöytäkirjaan merkitään katsastuksessa todetut viat ja puutteet sekä esitetään vaatimukset niiden korjaamiseksi. Viat ja puutteet on otettava huomioon ja korjattava pöytäkirjassa annettujen

vaatimusten mukaisesti katsastuspöytäkirjaan merkittyihin määräaikoihin mennessä.

7 OIKAISUPYYNTÖ

Mikäli ilma-aluksen omistaja, haltija tai käyttäjä on tyytymätön katsastuksen tulokseen, hän voi osoittaa oikaisupyyntönsä Ilmailulaitokselle. Jos katsastuksen tulos perustuu selvästi virheelliseen tai puutteel-

liseen selvitykseen, voi Ilmailulaitos poistaa virheellisen päätöksen ja ratkaista asian uudelleen.

8 MAKSUT

Ilma-aluksen lentokelpoisuuden valvonnasta perittävistä maksuista on määrätty erikseen. Maksut on julkaistu ilmailutiedotuksessa GEN T1-3.
